

Nº 4/1948.

FINANS- och EKONOMIUTSKOTTETS betänkande Nº 4/
1948 med anledning av Ålands landskapsnämnds
framställning till Ålands landsting med förslag
till landskapslag om arbetsförmedling i landska-
pet Åland.

Med anledning av förenämnda framställning får utskottet vördsamt
framhålla följande:

Å sida 3 i landskapsnämndens framställning framhålles, att en
minoritet i landskapsnämnden hävdade den uppfattningen, att en för
hela landskapet gemensam arbetsförmedling i kommunal regi skulle in-
rättas i Marihamn. Utskottet har varit i tillfälle att taga del av
detaljerna i det förslag denna minoritet omfattade och har för sin
del funnit, att detta förslag enligt utskottets mening har många
fördelar framom det förslag majoriteten i landskapsnämnden omfattat.

Utskottet har sålunda i princip gått in för att landskapslagen
om arbetsförmedling borde föreskriva en enda arbetsförmedlingsbyrå
för hela landskapet i interkommunal regi, som lämpligast kunde pla-
ceras i Marihamn. Inrättande av denna byrå skulle vara obligatoriskt,
varigenom stadganden om rätt för forening att inrätta sådan byrå
bli överflödiga. Denna byrå skulle såsom obligatoriska avdelningar
enligt lag ha en allmän avdelning och en specialavdelning för sjö-
mansförmedling. Då specialarbetsförmedling inrättas såsom obligato-
risk avdelning, kommer landskapet att deltaga i kostnaderna med
minst 50 % såsom i rikslag stadgas för specialarbetsförmedling,
eventuellt med mera i enlighet med vad i riket kommer att tillämpas.
Stadgandena om möjlighet för kommun att erhålla befrielse från del-
tagande i kostnaderna ävensom att kommunerna sinsemellan kunde över-
enskomma om en annan fördelning av kostnaderna än den i lag stad-
gade, har utskottet velat bibehålla.

Föreskrifter om ordningen på byrån och arbetsfördelning m.m. har
utskottet ansett böra ingå i det reglemente, som enligt 8 § i för-
slaget skall utfärdas av landskapsnämnden.

På grund av vad ovan anförts får utskottet vördsamt föreslå,
att Landstinget måtte antaga nedanstående

Förslag till

L a n d s k a p s l a g

angående arbetsförmedling i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas.

1 §.

I mariehamn skall för arbetsförmedling inrättas en arbetsförmedlingsbyrå för landskapet Åland.

2 §.

Kostnaderna för arbetsförmedlingsbyrån skola fördelas mellan kommunerna i landskapet Åland i förhållande till deras mantals-skrivna befolkning i början av varje år, såframt ej kommunerna på sätt om samverkan kommuner emellan är stadgat överenskommit om annan fördelningsgrund.

3 §.

Kommun, som icke har behov av en organiserad arbetsförmedling, kan på anhållan av landskapsnämnden helt eller delvis befrias från deltagande i kostnaderna för arbetsförmedlingsbyrån. Ansökan om befrielse skall åtföljas av utredning därom, att behov av organiserad arbetsförmedling ej förefunnits under det senast förflutna året.

4 §.

För ledning och övervakning av arbetsförmedlingsbyrån skall finnas en arbetsförmedlingsnämnd, till vilken vederborande kommuner samfällt för tre år i sänder utse ordförande och viceordförande samt sex ledamöter och lika många ersättare. Ordföranden och viceordföranden skola utses bland för uppdraget lämpliga personer, som ej kunna anses företräda vare sig arbetsgivares eller arbetares intressen och skall om valet anmälan göras till landskapsnämnden. Ledamöter och ersättare väljas sålunda, att hälften av dem företräda arbetsgivare och andra hälften arbetarna, och att de så vitt möjligt företräda olika yrkesområden. Vederborande arbetsgivar- och arbetarorganisationer, om sådana finnas på orten, skall beredas tillfälle att föreslå kandidater till ledamöter och ersättare.

Angående valbarhet till ordförande, viceordförande, ledamot och ersättare i arbetsförmedlingsnämnd samt om den valdes rätt att vägmottaga eller rätt att avgå från befattningen tillämpas i övrigt i Mariehamn, vad om kommunalt fortroendeuppdrag i allmänhet, och i landskommun, vad om kommunalnämnd är stadgat.

5 §.

Arbetsförmedlingsbyrån skall omfatta en avdelning för allmän arbetsförmedling samt en avdelning för förmedling av arbete åt sjömän. Vid behov kan landskapsnämnden efter kommunernas hörande påbjuda inrättande av en avdelning för förmedling av arbete och rådgivning vid yrkesval åt unga personer eller förmedling av arbete åt intellektuella arbetare eller ock för annan specialförmedling.

6 §.

Arbetsförmedlingsbyrån skall hava en föreståndare, som tillika förestår den allmänna avdelningen. Avdelningen för förmedling av arbete åt sjömän skall förestås av person, som är praktiskt förfaren i sjöfartsangelägenheter.

Val av föreståndare och avdelningsföreståndare skall underställas landskapsnämndens fastställelse.

7 §.

Särskild arbetsförmedlingsombudsman kan av kommun utses bland personer, som av landskapsnämnden godkänts såsom för sysslan lämplig. Arbetsförmedlingsombudsman i kommun skall underlyda arbetsförmedlingsbyrån.

Är arbetsförmedlingsombud tillfälligt tillsatt i kommun, erfordras icke i 1 mom. nämnt godkännande av landskapsnämnden.

8 §.

För arbetsförmedlingsnämnd och -byrå samt arbetsförmedlingsombudsman skall finnas ett reglemente, som fastställas av landskapsnämnden.

9 §.

Det åligger arbetsförmedlingsbyrån och densamma underlydande ombudsmän att noga följa med arbetsförhållandena samt att tillhandaga arbetssökande och arbetsgivare med nya upplysningar därom ävensom att draga försorg om sammanförande av anbud och efterfrågan på arbetsmarknaden.

Vid arbetsförmedling bör tillses, att arbetsgivaren får den arbetare, som för den utbudna arbetsplatsen är lämpligast och bäst, och arbetare det arbete han bäst förmår utföra.

Arbetssökande, som anmält sig hos avdelning för specialförmedling, må registreras blott om han foreter arbetsintyg eller annars för avdelningsföreståndaren tillfredsställande utrett, att han innehar insikt och förfarenhet på det arbetsområde, på vilket avdelningen förmedlar arbetare.

10 §.

Är arbetssökande till arbete uppenbart oförmögen, må han icke intagas i arbetsförmedlingsbyrås eller -ombudsmans förteckningar.

Finnes skäl att misstänka, att person, som anmält sig såsom arbetssökande, kan underkastas i lagen om lösdrivare stadgade åtgärder, skall arbetsförmedlingsbyrå eller -ombudsman därom göra anmälan hos vårdnämnden för erforderliga åtgärder. Befinnes på grund av sådan anmälan eller eljest personen i fråga vara lösdrivare, skall

vårdsnämnden därom underrätta arbetsförmedlingsbyrån eller -ombudsmannen, som avför honom ur forteckningarna, tills lösdriivarvården upphört.

Vägrar arbetslös arbetssökande utan giltigt skäl att mottaga hans arbetsskicklighet motsvarande arbete emot lön, som bör anses skälig, skall arbetsförmedlingsbyrån eller -ombudsmannen göra anmälan därom hos vårdsnämnden.

Bryter arbetssökande mot arbetsförmedlingsbyråns ordningsstadgar eller uppträder han eljest å byrån på ett opassande sätt, vare byråns föreståndare berättigad att tilldela honom varning. Därest forseelsen eller det opassande uppträdandet upprepas eller är av grovre art, vare arbetsförmedlingsnämnden på framställning av byråns föreståndare berättigad att avföra honom ur byråns forteckningar för en tid av högst ett år. Nämndens beslut må icke överklagas.

11 §.

Arbetsförmedlingsbyrå må icke åläggas till arbetslöshetsvården hörande eller andra för arbetsförmedlingen främmande uppgifter. Dock tillkommer det arbetsförmedlingsbyrå att för arbetssökande, som är medlem av arbetslöshetskassa, utfärda bevis över arbetslöshet.

Önskar medlem av arbetslöshetskassa erhålla arbetslöshetsintyg, förebringe då, sedan han blivit arbetslös, arbetsförmedlingsbyrån eller -ombudsmannen bevis däröver, att han är medlem i kassan, samt anmäla sig såsom arbetslös. Arbetsförmedlingsbyrån eller -ombudsmannen äger bestämma, huru ofta han för arbetslöshetens konstaterande bör låta avstämpla sitt arbetslöshetskort.

12 §.

Landskapsnämnden är berättigad att, där så nödigt provas, bestämma, att å arbetsförmedlingsbyrå skola inrättas särskilda vänt- och byrårum för skilda avdelningar ävensom för manliga och kvinnliga platssökande eller ock att olika tider för byråns öppenhållande skola för ändamålet iakttagas.

13 §.

Av arbetstvist föranledd arbetsinställelse medför icke ändring i arbetsförmedlingsbyråns eller -ombudsmans verksamhet. Dock bora dessa införskaffa noggranna uppgifter om tvistens beskaffenhet och omfattning samt därom lämna upplysningar åt personer, som anhålla om arbetsförmedling.

Vägran att emottaga arbete på arbetsplats, som är underkastad

arbetskonflikt, må icke utgöra anledning till i 10 § 3 mom. åsyftad anmälan hos vårdsnämnd.

14 §.

Landskapet deltagar i kostnaderna för arbetsförmedlingsbyrån med femtio procent eller ännu större andel, om landskapsnämnden anser skäl föreligga, av byråns verkliga årsutgifter. Såsom verkliga årsutgifter anses byråns avlönings- och nyresutgifter, kostnaderna för lyse, värme och renhållning, telefon- och telegramavgifter, annons- och reklamutgifter samt utgifter för anskaffande av skrivtillbehör och av landskapsnämnden godkända blanketter.

Så snart utgiftsstat för arbetsförmedlingsbyrån blivit fastställd, skall avskrift därav av byrån tillsändas landskapsnämnden.

15 §.

För varje av arbetsförmedlingsbyrån verkställd sjömansförmedling, och åt kommun, som har arbetsförmedlingsombudsman, för varje av ombudsmannen formad anställning i fria eller andra än för arbetslöshetens lindrande anordnade arbeten i egen kommun samt för varje förmedling av enahanda arbete i annan kommun erlägger landskapet bidrag med belopp, som därför fastställts i riket, varjämte kommun, där arbetsplatsen är belägen, erhåller ett bidrag med därför jämväl i riket fastställt belopp, om denna kommuns arbetsförmedlingsombudsman medverkat vid förmedlingen.

16 §.

I 14 och 15 §§ nämnd ersättning och bidrag skall för varje kalenderår sökas hos landskapsnämnden innan utgången av april månad påföljande år. Ansökan skall åtföljas av till riktigheten bestyrkt utdrag ur arbetslöshetsbyråns räkenskaper samt av en till riktigheten av arbetsförmedlingsnämndens ordförande och föreståndaren för arbetsförmedlingsbyrån bestyrkt avskrift av forteckning över verkställd förmedling, innehållande uppgift om arbetssökanden, arbetsgivaren och den kommun, där den besatta platsen är belägen eller vid fråga om sjömansförmedling det fartyg, varå påmönstring skett ävensom fartygets regelbundna rutt.

Sökes bidrag för arbetsförmedlingar, som verkställts av arbetsförmedlingsombudsman, skall ansökan åtföljas av forteckning, till riktigheten bestyrkt av ombudsmannen och innehållande i 1 mom. nämnda uppgifter.

Ansökan om ersättning och bidrag skall åtföljas jämväl av berättelse över arbetsförmedlingen föregående år.

17 §.

Avgift får ej uppbäras av arbetssökande, som anlitar arbetsförmedlingsbyrån eller arbetsförmedlingsombudsman. Av arbetsgivare som anlitar byrån eller ombudsman, får för utförd förmedling uppbäras avgift, som årligen fastställs av landskapsnämnden på förslag av arbetsförmedlingsnämnden.

18 §.

Arbetsförmedlingsbyrån och densamma underlydande ombudsmän äro skyldiga att samarbeta med de kommunala myndigheterna och inrättningarna i landskapet samt arbetsförmedlingsbyråer och -ombudsmän i riket.

19 §.

Angående sin arbetsförmedlingsverksamhet äro arbetsförmedlingsbyrån och -ombudsmännen förpliktade att till landskapsnämnden och socialministeriet avgiva nödiga statistiska och andra uppgifter. För ändamålet skola nödiga blanketter fastställas av landskapsnämnden.

20 §.

Å landskapsnämnden ankommer att övervaka efterlevnaden av denna landskapslag och på grund av densamma utfärdade bestämmelser. I sådant syfte är landskapsnämnden berättigad att låta inspektera arbetsförmedlingsbyrå och arbetsförmedlingsombudsmans verksamhet, såvitt den faller inom området för denna landskapslag, och för landskapsnämndens representant beredas tillträde till byrålokaler och tillgång till alla handlingar, all skriftväxling och räkenskaper.

21 §.

Iakttagar icke arbetsförmedlingsnämnden, arbetsförmedlingsbyrån eller ombudsman i sin verksamhet vad i denna landskapslag eller annorstädes foreskrivits, och vidtages ej oaktat påminnelse inom utsatt tid rättelse, kan landskapsnämnden förklara kommunerna eller kommun hava för viss tid förverkat rätten till ersättning eller bidrag enligt denna landskapslag.

22 §.

Anmälan till arbetsförmedlingsbyrån eller arbetsförmedlingsombudsman av arbetssökande, som erhållit arbete eller av annan orsak ej längre är i behov av arbetsförmedling, samt av arbetsgivare, som, efter att hava anhållit om arbetsförmedling, utan sådan förmedling erhållit nödvändig arbetskraft eller av annan orsak önskar undvara arbetsförmedling, bör oförtövat ske.

Mariehamn den 21 februari 1948.

Paul E. Paulson

Paul E. Paulson.

Rolf Sundman

Rolf Sundman.

Närvarande: ordföranden Paulson, viceordföranden K.J. Blomroos samt ledamöterna Bertell, Albert Jansson och Manselin.